

Rijksdienst Caribisch Nederland
OCW

WHAT'S NEW ...

IN CARIBISCH NEDERLANDS ONDERWIJS

15

December 2020
Nummer 15

Nolly Oleana
Afdelingshoofd OCW in CN

Het jaar 2020 was niet gemakkelijk. In het voorjaar ontwikkelde het COVID-19 virus zich, binnen enkele weken, tot een pandemie die nog altijd wereldwijd voelbaar is en zijn tol eist. Niet alleen op gezondheidsgebied, maar ook op financieel en economisch terrein. Veel activiteiten en interacties die het leven de moeite waard maken, konden opeens niet meer of zeer beperkt. Denk alleen al aan de mogelijkheden om ons vrij te kunnen verplaatsen, om samen te kunnen komen en om in gezelschap van anderen te kunnen genieten van zaken als vrijetijdsbesteding, sport, cultuur of simpelweg gezellig een hapje gaan eten.

Ook het onderwijs op onze eilanden kreeg te maken met de noodzaak om in de eerste plaats te denken en werken aan de gezondheid van leerlingen, onderwijspersoneel en ouders. De scholen moesten onder nieuwe, bemoeilijkende omstandigheden, met strenge hygiënemaatregelen, het onderwijs voortzetten. Schoolleidingen en leerkrachten zagen zich gedurende de sluitingsperiodes van de onderwijsinstellingen genoodzaakt om op afstandsonderwijs terug te vallen.

De redactie van het onderwijs e-magazine "What's New" heeft in deze decembereditie de belangrijkste ontwikkelingen binnen het Caribisch Nederlandse onderwijs, inclusief COVID-gerelateerde gebeurtenissen van dit jaar, voor u op een rij gezet in een jaaroverzicht.

Terugblikkend op het afgelopen jaar kan ik met trots en waardering concluderen dat iedere school er, op eigen wijze, in is geslaagd om het onderwijs, ook tijdens de periodes van sluiting, voort te zetten. Hiervoor onze oprechte dank; dit was niet mogelijk geweest zonder de individuele, extra inzet van ieder van u.

*Mede namens het OCW team
in Caribisch en in Europees Nederland
wens ik u en uw naasten
fijne feestdagen toe en
het allerbeste voor 2021.*

*Wij hopen dat het nieuwe jaar meer
rust en zekerheid zal brengen.*

VOORWOORD

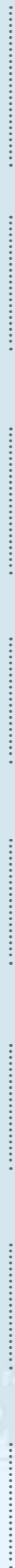

*Merry
Christmas
&
Happy New Year*

INDEX

3

Colofon

COLOFON

Deze elektronische nieuwsbrief is een uitgave van OCW in Caribisch Nederland en heeft tot doel om:

- aan onderwijsprofessionals en andere geïnteresseerden informatie te bieden over ontwikkelingen met relevantie voor het onderwijs in Caribisch Nederland;
- de uitwisseling van onderwijs gerelateerde kennis en best practices tussen de eilanden te stimuleren.

Redactie: Elaine Marchena

Engelse vertaling: Global Innovations Corporation N.V., John Amarica

Ontwerp en lay-out: I-Design, Ivonne Zegveld

Wilt u op de verzendlijst voor deze elektronische nieuwsbrief of wilt u er aan bijdragen?

Neem dan contact op met Elaine Marchena: elaine.marchena@rijksdienstcn.com

Deadline voor de volgende editie: 1 maart 2021

© Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

JANUARI

Hoogtepunten 2020

2020

HOOGTEPUNTEN

JANUARI

TWEE MAAL RAAK VOOR HUISVESTING SDA SCHOOL!

Voor de SDA School was 2020 wel het jaar van de schoolhuisvesting. Op 12 januari, tijdens de feestelijke ingebruikname van de nieuwe en gerenoveerde schoolgebouwen, vernam de school dat er ook budget was vrijgemaakt voor de upgrade van het buitenterrein, ter voorkoming van wateroverlast. Inmiddels is dit ook rond: de overkapping en het verharde buitenterrein zijn in het najaar opgeleverd, met een drainagesysteem voor de afvoer van regenwater.

JANUARI

Minister Slob op werkbezoek in Caribisch Nederland

Van 13 tot en met 15 januari bezocht OCW-minister Arie Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs & Media) Saba, Sint Eustatius en Bonaire. Een bezoek dat vooral in het teken stond van kennismaking met het onderwijsveld op de drie eilanden.

Behalve met diverse schoolleidingen heeft de minister ook met tal van leerlingen gesprekken gevoerd. Op Bonaire ondertekende hij samen met gedeputeerde Nina den Heyer (belast met onder andere onderwijs) het tweede onderwijs-huisvestingsconvenant voor Bonaire. Hierin staan de afspraken over de nieuw te bouwen onderkomens en renovaties voor diverse scholen op Bonaire.

JANUARI

START EVALUATIE ONDERWIJSAGENDA CARIBISCH NEDERLAND 2017-2020

In januari 2020 startte OCW in Caribisch Nederland het evaluatieproces op van de uitvoering van de Onderwijsagenda Caribisch Nederland 2017-2020.

Er zijn interviews gehouden met alle bij deze agenda betrokken stakeholders binnen de onderwijsinstellingen en andere betrokken partijen, zowel lokaal als in Europees Nederland. De bevindingen van de verschillende interviews zijn in een document verwerkt. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het evaluatiedocument, zodat het aan de stakeholders kan worden voorgelegd.

JANUARI

FEBRUARI

Hoogtepunten 2020

JANUARI

TRAININGEN NVT VOOR LERAREN GROEP 1-4

In opdracht van de Taalunie verzorgde Bureau NVT (Nederlands als Vreemde Taal) de eerste van een reeks online trainingen voor groep 1-4 docenten Nederlands.

Deze trainingen zijn onderdeel van het implementatietraject van de recent opgeleverde methode "John & Joonie" (groep 1-2) en "Sam en Saar" (groep 3 en 4). De deelnemers werden tijdens deze sessies onder meer getraind in het aanbieden van activerende en coöperatieve werkvormen, differentiëren, het gebruik van aanvullende materialen en het evalueren en registreren van het taalniveau van jonge kinderen.

ONDERZOEK NAAR FACTOREN VOOR STUDIESUCCES

FEBRUARI

In opdracht van de vier ministers van onderwijs van de vier landen van het Koninkrijk is, op basis van een tender, de opdracht gegund aan ResearchNed voor een onderzoek naar de factoren die van invloed zijn op het studiesucces van studenten met een vooropleiding in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Het onderzoek richt zich zowel op de voorbereiding in het onderwijs op de Caribische eilanden als op de aansluiting met het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs in de Caribische regio en (Europees) Nederland. Naast het verschaffen van kwantitatief inzicht in de studieprestaties is ook kwalitatief onderzoek gedaan. De onderzoekers hebben daarvoor onder meer uitgebreide enquêtes afgenomen onder studenten en ook oud-studenten en vertegenwoordigers van diverse onderwijspartijen geïnterviewd. De uitvoering van het onderzoek heeft door de COVID-pandemie vertraging opgelopen. Het eindrapport wordt naar verwachting in januari 2021 gepubliceerd. Ondertussen worden ook de onderzoeksresultaten en aanbevelingen opgeleverd uit het parallel uitgevoerde, deels vergelijkbare, onderzoek van De Ombudsman en een vergelijkbaar onderzoek gericht op studenten van de ABC-eilanden door de vereniging Levende Talen Papiaments. Op grond van alle resultaten en aanbevelingen zullen de vier ministers van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland in 2021 bezien of c.q. welke nieuwe initiatieven gewenst zijn om aansluiting, doorstroom en studiesucces van Caribische studenten te verbeteren.

FEBRUARI

MAART

Hoogtepunten 2020

MAART

CULTUUREDUCATIE IN ONTWIKKELING

FEBRUARI

BESLUIT CXC

In deze maand zijn de onderwijsstakeholders van Sint Eustatius en Saba door middel van een Internet-consultatie betrokken bij de totstandkoming van het “Besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Putten School BES” (hierna: Besluit CXC).

Dit besluit voorziet in meerdere doelen:

1. Het definieert kaders voor het CXC-onderwijs en de examens aan beide scholen;
2. Het stelt aanvullende eisen aan de scholen voor onderwerpen die de regering belangrijk vindt, zoals de verplichting dat alle leerlingen het basisvak Nederlands volgen en dat, binnen het beroepsgerichte onderwijs, leerlingen bij erkende leerbedrijven stage lopen. Voor leerlingen die hun opleiding in Europees Nederland gaan volgen, is het verdiepende vak Nederlands verplicht;
3. Het regelt wat nodig is voor een schooldiploma waarmee leerlingen kunnen instromen in vervolgonderwijs op Bonaire en in Europees Nederland;
4. Het stelt regels over het praktijkonderwijs.

Publicatie van het definitieve besluit zal naar verwachting in het **voorjaar van 2021** plaatsvinden.

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie & Amateurkunst (LKCA) heeft op Bonaire van 2 tot en met 6 maart een train-de-trainer programma verzorgd voor de drie eilanden van Caribisch Nederland.

Doel van dit programma was om de deelnemers klaar te stomen voor hun toekomstige rol als cultuurcoördinator, in het kader van een duurzame lokale infrastructuur voor invulling van de cultuureducatie binnen en buiten de school. Onder de cultuurcoördinatoren in spe bevonden zich in totaal 21 leerkrachten waaronder diverse kunstvakdocenten, naast beleidsmakers vanuit alle drie de eilanden. Zij werden wegwijs gemaakt en getraind in de verschillende rollen van een cultuurcoördinator, het vormen van een cultuurnetwerk en het ontwikkelen van een eigen visie en beleidsplan.

Dit vijfdaagse programma werd georganiseerd door [Fundashon Plataforma Kultural](#) met steun van het [Fonds voor Cultuurparticipatie](#), de openbare lichamen en het ministerie van OCW.

MAART

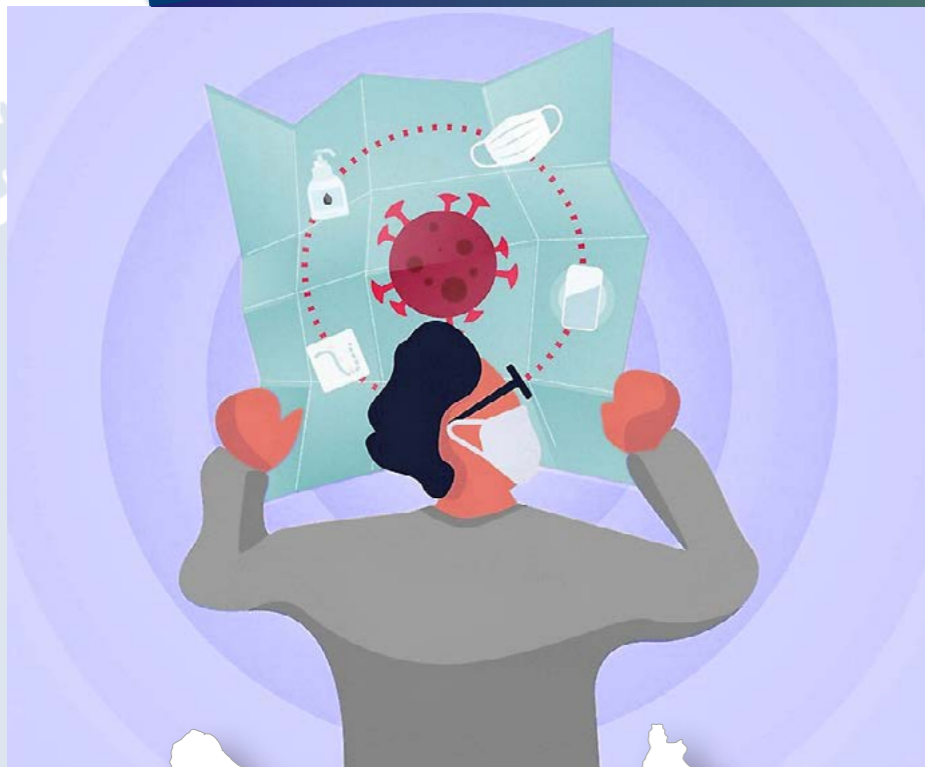
Onderwijs in tijden van Corona

CORONA TIJDLIJN

Maart t/m medio december 2020

Bijgevoegde tijdlijn, voor de maanden maart tot en met medio december 2020, bevat een overzicht van de belangrijkste Corona-gerelateerde ontwikkelingen met een impact voor het onderwijsveld in Caribisch Nederland.

Bonaire

Saba

St. Eustatius

Onderwijs in tijden van Corona

Op **maandag 2 maart** meldde het ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) de eerste gevallen van het **COVID-19 virus (Corona)** in Nederland en op Sint Maarten. Al gauw kregen ook de eilanden van Caribisch Nederland te maken met de gevolgen van de strijd tegen dit virus. Gezondheid kwam op de eerste plaats te staan.

Te midden van alle Coronamaatregelen moesten de scholen alle zeilen bijzetten om het onderwijs voort te kunnen zetten, ook tijdens de periodes van sluiting. Dit heeft bij een groot aantal leerkrachten een **indrukwekkende leercurve opgeleverd** voor het werken met **digitale leeromgevingen en het les geven via platformen voor digitaal afstandsonderwijs**, waaronder Zoom en Microsoft Teams.

MAART

Gezien het toenemende aantal Coronabesmettingen wereldwijd, inclusief in het Caribisch gebied, beginnen de scholen met voorbereidingen voor het verzorgen van afstandsonderwijs (een mix van analoog digitaal) voor het geval zij hun deuren moeten sluiten.

18 MAART

BONAIRE

Sluiting scholen Bonaire en start afstandsonderwijs.

19 MAART

SABA

Sluiting scholen Saba en start afstandsonderwijs.

24 MAART

Oproep OCW

aan ouders en verzorgers voor medewerking aan afstandsonderwijs.

EIND MAART

SINT EUSTATIUS

Sluiting scholen Sint Eustatius en start afstandsonderwijs.

31 MAART

SINT EUSTATIUS

- Eerste 2 Corona besmettingen op Sint Eustatius;
- Eilandbrede semi-lockdown (2 weken).

16 APRIL

BONAIRE

Eerste Corona besmetting op Bonaire.

13 APRIL

SABA

Nog 2 besmettingen op Saba.

12 APRIL

SABA

- Eerste Corona besmetting op Saba;
- Eilandbrede lockdown Saba gaat in (4 weken).

6 EN 7 APRIL

Bureau NVT verzorgt namens de Taalunie de eerste online trainingen voor honderden leerkrachten op de eilanden in lesgeven op afstand, via Zoom.

[De eindtoets voor groep 8 van de basisscholen wordt afgelast voor het schooljaar 2019-2020.](#) De centraal examens voor mavo, vmbo, havo en vwo worden afgelast. Besloten wordt dat de examenkandidaten een diploma ontvangen op basis van de schoolexamens.

[De examinering voor mbo-studenten die in het schooljaar 2019-2020 kunnen afstuderen, wordt zoveel mogelijk voortgezet.](#)

APRIL

CORONA TIJDLIJN

Corona-ontwikkelingen in de maanden maart tot en met medio december 2020.

26 AUGUSTUS ● **SINT EUSTATIUS**
Het virus is terug op Sint Eustatius.

1 AUGUSTUS ● **SABA**
2 nieuwe besmettingen op Saba.

AUGUSTUS

14 JULI ● **BONAIRE**
Het virus keert terug op Bonaire.

JULI

MEDIO JUNI ● Tijdens eilandelijke platform-bijeenkomsten kijken OCW, de scholen en de openbare lichamen terug op de tweede helft van het schooljaar en bespreken mogelijkheden voor de toekomstige aanpak van afstandsonderwijs.

BEGIN JUNI ●

- OCW distribueert ruim 1000 laptops bij de scholen in Caribisch Nederland voor het verzorgen van afstandsonderwijs;
- Aankondiging eenmalige uitkering OCW voor media-bedrijven in CN om informatievoorziening op peil te houden;
- Groep 8 leerlingen ontvangen een brief van minister Slob om ze een hart onder de riem te steken.

JUNI

MEDIO MEI ● Aankondiging 'Regeling subsidie voor inhaal-programma's sluiting scholen vanwege COVID-19'.

SEPTEMBER

BEGIN SEPTEMBER ● **SABA**
Saba is weer Coronavrij.

13 SEPTEMBER ● **SINT EUSTATIUS**
Tweede sluiting scholen op Sint Eustatius.

21 SEPTEMBER ● **BONAIRE**
Lichte, 10-daagse lock down Bonaire gaat in, na 16 nieuwe besmettingen.

OKTOBER

12 OKTOBER ● **SINT EUSTATIUS**
Scholen op Sint Eustatius gaan weer open.

21 OKTOBER ● **SINT EUSTATIUS**
Sint Eustatius is weer Corona vrij.

NOVEMBER

EIND NOVEMBER ● **BONAIRE**
Nog 2 actieve besmettingen op Bonaire.

DECEMBER

MEDIO DECEMBER ● **BONAIRE/SINT EUSTATIUS**
Nog enkele actieve besmettingen.

APRIL

24 APRIL ● Speciale editie What's New komt uit met informatie en tips over thuiswerken en digitale platforms voor leermiddelen.

28 APRIL (T/M 9 JUNI) ● Aanbod van educatieve TV programma's van NPO Zapp en Schooltv (NTR) op alle schooldagen via BVN op de lokale tv-zenders in het Caribische deel van het Koninkrijk.

28 APRIL ● **BONAIRE**
Bonaire coronavrij.

MEI

9 MEI ● **SABA**
Einde lock down Saba.

11 MEI ● **SINT EUSTATIUS/ BONAIRE**
Scholen Sint Eustatius en Bonaire gaan geleidelijk weer open, met aangescherpte gezondheidsmaatregelen.

18 MEI ● **SABA**
Scholen Saba weer open.

APRIL

MEI

JUNI

Hoogtepunten 2020

2020

APRIL

EVALUATIE WET SOCIALE KANSTRAJECTEN BES AFGEROND

In de maand april kwam het eindrapport uit van het onderzoek naar de uitvoering van de SKJ-wet op de eilanden van Caribisch Nederland. Dit onderzoek is uitgevoerd door het onafhankelijke bureau Oberon, in opdracht van OCW.

OCW is op basis van het evaluatierapport met betrokken partijen in gesprek over de toekomstige vormgeving van de SKJ. Daarbij wordt gedacht aan een nauwere samenwerking tussen de SKJ-uitvoeringsorganisaties en de scholen voor vo/mbo onderwijs om niet alleen ondersteuning te bieden aan voortijdig schoolverlaters maar ook - preventief - aan scholieren/studenten die dreigen de school voortijdig te verlaten.

JUNI

EVALUATIERAPPORT ONDERWIJSZORG CN OPGELEVERD

In 2019-2020 heeft OCW, mede op verzoek van de Expertisecentra Onderwijszorg (EOZ's), een onafhankelijke evaluatie laten uitvoeren van het functioneren van de onderwijszorg in Caribisch Nederland.

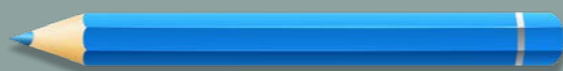
Hierbij is gekeken naar zowel de inhoudelijke toereikendheid van de onderwijszorg als naar de vraag waar eventuele beleidsmatige en financiële knelpunten liggen. Ook is gekeken naar eventuele knelpunten in de samenwerking met de jeugdzorgketen.

Op basis van het evaluatierapport heeft de minister aangegeven dat er in de nabije toekomst prioriteit komt voor versterking van de eerste en tweedelijns zorg in de scholen, het inrichten van specialistische voorzieningen en een betere samenwerking tussen de onderwijszorg en jeugdketenpartners.

Voor wat betreft de specialistische voorzieningen is OCW ondertussen in gesprek met de Expertisecentra Onderwijszorg (de EOZ's) over de aanstelling van een projectleider per

eiland. Daarnaast start in 2021 de verkenning voor invoering van de zorgplicht voor scholen in CN. Dit houdt in dat scholen in CN in de toekomst, net als in Europees Nederland, er voor verantwoordelijk zijn om een passende plek te vinden voor leerlingen met een zorgbehoefte.

MEI

EVALUATIE WET STUDIEFINANCIERING BES

In opdracht van OCW is een evaluatie uitgevoerd van de wet Studiefinanciering BES. In dit onderzoek staan drie onderdelen centraal: de beleidstheorie van de Wet Studiefinanciering BES, de ervaringen van studenten en de uitvoeringsorganisatie van deze wet.

De onderzoeksresultaten baseren zich op een bestudering van documenten (wetteksten en beleidsdocumenten, documentatie van RCN/DUO) en op gesprekken die zijn gevoerd met (aankomende) studenten en ex-studenten afkomstig van de eilanden in CN en interviews met professionals die bij de uitvoering van de wet betrokken zijn.

Het onderzoek werd uitgevoerd door [ResearchNed](#), in samenwerking met [Andersson Efficers Felix](#) en [Excellent Government & Management Consultancy \(Bonaire\)](#). Het eindrapport wordt binnenkort gepubliceerd.

PABIEN
GEFELICITEERD
CONGRATULATIONS!

JUNI

AFSTUDEERDERS UOC OP BONAIRE

Susan Stata, Perlita Trom, Salmarelis Anthony en Monique Thomas voltooiden aan de University of Curaçao (hierna UoC) op Bonaire als eerste de blended LOFO opleiding, die sinds 2016 in die vorm wordt aangeboden.

Blended onderwijs bestaat uit een combinatie van 'live' lessen in een lesruimte en digitaal afstandsonderwijs. Deze opleiding wordt in de avonden georganiseerd, om werkende deelnemers in de gelegenheid te stellen een studie te volgen. Hierbij moet vermeld worden dat de vier studenten in kwestie nominaal afronden (dus binnen vier jaar), naast een fulltime baan als onderwijsassistent!

Daarnaast sloten nog acht studenten vanuit Bonaire een opleiding bij de UoC af. Het gaat om Edelmira (Edi) Carolina (eerstegraads leraar Papiamentu), Anke de Jong (tweedegraads leraar Nederlands), Déshanira (Daisy) Hoyer (tweedegraads leraar Engels), Milena Silberie (Master Special Educational Needs), en van de (niet-blended) LOFO: Zulaika Winklaar, Sudesca Bernabela, Sharissa Martis en Angelique Pourier.

V.l.n.r.: Anke de Jong, Déshanira Hoyer, Edelmira Carolina en Rosemarijn de Jong (coördinator UoC-Bonaire).

V.l.n.r.: Zulaika Winklaar, Monique Thomas, Sharissa Martis, Sudesca Bernabela, Susan Stata en Salmarelis Anthony.

AUGUSTUS - SEPTEMBER

INITIATIEVEN VOOR BETERE AANSLUITING BEROEPSONDERWIJS- ARBEIDSMARKT

Het kabinet heeft eenmalig extra middelen voor de zogenoemde regio-envelop ter beschikking gesteld voor maatregelen die de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt verder kunnen verbeteren.

Eén van die maatregelen is een pilot op Bonaire waarin werkgevers in tekortsectoren subsidie kunnen ontvangen wanneer zij een bbl-student in dienst nemen. De pilot wordt uitgevoerd door **Plenchi di Trabou** en is met ingang van het schooljaar 2020-2021 gestart.

Mogelijke andere maatregelen in het kader van deze regio-envelopmiddelen worden momenteel nog verder besproken en uitgewerkt en zullen waarschijnlijk in 2021 in gang worden gezet. Daarbij wordt onder andere gedacht aan het ontwikkelen van nieuwe bbl-opleidingen (CVQ) in tekortsectoren op Saba en Sint Eustatius. Een ander mogelijk initiatief is de ontwikkeling van een stagefonds. Hiermee zouden studenten onder bepaalde voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor een vergoeding van reis- en verblijfskosten voor een stage in Europees Nederland of in één van de andere Caribische delen van het koninkrijk.

AUGUSTUS

SEPTEMBER

OKTOBER

Kibrahacha
Partnerschap Samen Opleiden
Caribisch Gebied

AUGUSTUS - SEPTEMBER

SAMEN OPLEIDEN VAN START MET KIBRAHACHA

In het afgelopen jaar werd Kibrahacha opgericht: het Partnerschap Samen Opleiden Caribisch Gebied. Voortaan is het opleiden van aankomende leraren op de ABC-eilanden een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de opleidingsinstituten en deelnemende schoolbesturen.

De hoofdcoördinator is Marisol Croes van [Instituto Pedagógico Arubano](#). Onder haar leiding zijn op ieder eiland coördinatorenduo's actief. Vanaf januari worden betrokken schoolopleiders, instituutopleiders en schoolleiders getraind in hun nieuwe rol.

Ook worden eerstejaars studenten geplaatst op opleidingsscholen, waar zij in 'nesten' (groepen van 6 tot 8 studenten) het werkplekcurriculum zullen volgen. Volgend jaar zal het concept verder uitgebreid worden naar andere scholen en zullen ook de eerste en tweede graads lerarenopleidingen meedoen.

Voor meer informatie over Samen Opleiden zie het Persbericht "[Samen opleiden ABC-eilanden van start](#)"

OKTOBER

RENOVATIE VOOR KOLEGIO KRISTU BON WARDADOR GESTART

De renovatiewerkzaamheden voor [de Kolegio Kristu Bon Wardador \(KKBW\)](#) in Bonaire zijn sinds oktober in volle gang. Voor de KKBW werd, vanwege het bijzondere ontwerp en de relatief goede staat van de verschillende gebouwen, gekozen voor renovatie.

Na afronding van het renovatietraject zal de school kunnen beschikken over een gebouw dat voldoet aan alle vastgestelde normen ([de zogenaamde BES-code](#)). Het gaat hierbij hoofdzakelijk om bouwtechnische normen zoals de aardbeving- en orkaanbestendigheid en het binnenklimaat van de schoolgebouwen.

Dit renovatieproject is onderdeel van het onderwijs-huisvestingsprogramma dat in opdracht van OCW en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba op deze eilanden wordt uitgevoerd.

Met deze Caribische leraar van de 21e eeuw innoveren wij ons onderwijs op de eilanden.

In december 2019 is op Bonaire de stichting Fundashon Propiedad Inmobil Boneiru (FPIB) in het leven geroepen om dit programma te gaan uitvoeren namens het openbaar lichaam Bonaire en OCW.

◀ [Video met Engelse ondertiteling](#)

OKTOBER

OKTOBER

Ontwikkeling genormeerde volgtoetsen van start gegaan

Sinds begin oktober is **Bureau ICE** in opdracht van OCW gestart met de ontwikkeling van genormeerde toetsen, inclusief een leerlingvolgsysteem, voor spreekvaardigheid, luistervaardigheid, leesvaardigheid en schrijfvaardigheid in het Papiaments, Engels en Nederlands als Vreemde Taal.

De toetsen zijn voor het basisonderwijs en de eerste drie leerjaren van het voortgezet onderwijs. Het zijn geen eindtoetsen of examens maar volgtoetsen. Naast deze toetsen komt er ook een dashboard voor de leerkrachten en docenten. Hierin wordt de voortgang van de leerlingen in de verschillende talen in kaart gebracht. Dit stelt de scholen in staat om het onderwijs beter op het niveau van de individuele leerling te laten aansluiten.

Bureau ICE heeft de Rolf Groep betrokken voor het trainen van de scholen in het werken met de toetsen en de toets resultaten. De toetsen zullen zich baseren op het **Europese Referentiekader**. Voor het Papiaments wordt in 2021 een referentiekader ontwikkeld, dat aan dit toetsmateriaal ten grondslag zal liggen. Om de leerlingen optimaal te kunnen monitoren en begeleiden, zullen de docenten getraind worden in het gebruik van de toetsinstrumenten.

Dit gehele traject zal in nauwe samenwerking met de scholen worden opgepakt. De op te leveren toetsen, trainingen en ondersteuning door Bureau ICE en de Rolf groep komen gratis beschikbaar voor alle scholen op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. De implementatiefase zal in het najaar van 2023 starten en de toetsen zullen begin juli 2025 gereed zijn.

Meer informatie ► Bureau ICE

Mail naar: LVS BES@bureau-ice.nl

OKTOBER

MBO UNIT SGB GROEIT MET 29%

Na afronding van de jaarlijkse 1 oktober telling is gebleken dat de studentenpopulatie bij de unit MBO van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) dit jaar met 29% is gegroeid.

Volgens de school ligt dit aan een combinatie van factoren zoals de introductie van in totaal vijf nieuwe opleidingen op niveau 3 en 4, de relatief hoge doorstroom uit het VMBO en de MAVO als gevolg van het uitgebreide aanbod aan niveau 4 opleidingen en het verbeterde imago van de MBO opleidingen.

En tenslotte speelt volgens de SGB hier ook in mee dat als gevolg van de COVID-crisis minder studenten het eiland verlieten om in het buitenland te studeren. De unit MBO is verder blij met de forse toename van BBL-studenten (van 94 vorig schooljaar naar 145), waarmee de school beter kan aansluiten op de vraag vanuit het bedrijfsleven en de overheid.

NOVEMBER

2020

NOVEMBER

STUDIE- EN BEROEPENMARKT DIT JAAR ONLINE

Vanwege de coronamaatregelen kon de studie- en beroepenmarkt dit jaar niet zoals gebruikelijk plaatsvinden. De organisatoren van dit evenement hebben daarom een andere manier gevonden om aankomende studenten te helpen bij hun keuze voor een vervolgopleiding.

Op de portal [Study Choice Caribbean](#) presenterden alle deelnemende opleidingsinstituten en universiteiten zich online:

- met informatie over het studie aanbod en bijkomende zaken als inschrijving, campus etc.
- met mogelijkheden voor leerlingen om zich aan te melden voor interactieve presentaties per instelling, waarbij zij ook vragen konden stellen.

De vijf op het eiland aanwezige afstudeerders tijdens de afstudeerceremonie in november, met plaatsvervangend regeringscommissaris Alida Francis.

Eerste CSEC afgestudeerden op Sint Eustatius

Hoogtepunten 2020

NOVEMBER

PRIJS UNICEF KINDERRECHTEN FILMFESTIVAL VOOR GOLDEN ROCK SCHOOL

De Golden Rock School op Sint Eustatius is dit jaar tijdens het UNICEF Kinderrechten filmfestival voor het Caribisch gebied in de prijzen gevallen.

In het winnende filmpje geeft leerlinge Jeanelle Tarr, met behulp van een tekening, een presentatie over het belang van familie. De film en de tekening wonnen de prijs voor de beste uitleg. De inzending van de Golden Rock School werd gecoördineerd door de docenten Lucinda Redan en Rhea Courtar en kwam tot stand in samenwerking met de [Mega D Youth Foundation](#).

NOVEMBER

Bij de Gwendoline van Putten School (GvP) op Sint Eustatius hebben dit jaar 11 examen-kandidaten hun CSEC opleiding met succes afgerond.

Door de COVID-crisis zijn de examens twee maanden later afgenomen dan gepland (in juli in plaats van in mei). Deze CXC opleiding biedt leerlingen de mogelijkheid om te kunnen doorstromen naar vervolgonderwijs (beroeps- of hoger onderwijs) binnen het Nederlandse onderwijssysteem of in de omringende regio.

NOVEMBER

Hoogtepunten 2020

NOVEMBER

MATERIALEN VERSCHEEPT VOOR PRODEMOS SCHOLIEREN-PROGRAMMA'S

In samenwerking met de drie Openbare Lichamen en het Ministerie van OCW heeft ProDemos in de afgelopen periode enkele scholierenprogramma's aangepast voor gebruik door leerlingen in Caribisch Nederland.

ProDemos verzorgt in en vanuit den Haag rondleidingen en educatieve programma's en activiteiten om burgers, inclusief scholieren, te informeren en te laten ervaren hoe de politiek, democratie, rechtspraak en rechtsstaat in het Koninkrijk functioneren.

De materialen zijn nu onderweg voor deze programma's voor leerlingen in Caribisch Nederland. Door de COVID-crisis heeft ProDemos in het najaar van 2020 de geplande training niet kunnen realiseren voor de leerkrachten op de eilanden van C.N. Die zal nu in het voorjaar (virtueel) plaatsvinden.

NOVEMBER

SYMPOSIUM NVT IN EEN MEERTALIGE OMGEVING

De Taalunie organiseerde dit evenement in samenwerking met onderwijspartners op Curaçao, Aruba, Bonaire, Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba.

Het evenement had als doel om partijen met elkaar te laten nadenken en discussiëren over meertaligheid in het onderwijs en de bewustwording te vergroten dat Nederlands ook een vreemde taal is op deze meertalige eilanden.

Keynote speaker was **dh. Jim Cummins**, professor aan het Ontario Institute for Studies in Education, met zijn bijdrage "Mother tongue based multilingual education". Daarnaast konden de deelnemers onder meer kennismaken met het concept van de "**Language Friendly School**" - scholen die de meertaligheid en de culturele achtergrond van hun leerlingen erkennen en omarmen.

LANGUAGE FRIENDLY
SCHOOL

NOVEMBER

NOVEMBER

Leerkrachten Sint Eustatius in het zonnetje tijdens Teachers' Award Gala

Op 28 november werden de leerkrachten op Sint Eustatius in het zonnetje gezet tijdens de tweede editie van het "Teachers' Award Gala". Organisator van dit jaarlijkse evenement is de Foundation for Reinforcement Education, Performing Arts, Literature and Culture (FOR REAL-C) van Christina Timber.

Tijdens een feestelijk programma, compleet met red carpet en galadiner, werden verschillende prijzen uitgereikt aan individuele leerkrachten. Daarnaast waren er schoolbrede prijzen. De "That's a wow award" was voor de Bethel Methodist School, voor hun "Dad's involvement" programma en de SDA School werd bekroond voor hun "Outstanding memorization program". Tenslotte maakten ook de Mega D Youth Foundation en SDA School van dit podium gebruik om een aantal personeelsleden te bekronen. De organiserende stichting is dankbaar voor de financiële bijdragen die zij mochten ontvangen van het openbaar lichaam Sint Eustatius, het ministerie van OCW, energiebedrijf STUCO en Telecommunicatiebedrijf EUTEL.

Winnares Rhea Courtar (Golden Rock School) van de "Amazing Teacher 2020 Award" (rechts) op de red carpet samen met organisatrice Christina Timber.

Hoogtepunten 2020

NOVEMBER

OVERZICHT VAN LES- EN TOETSMATERIAAL TAALUNIE VOOR HET NVT ONDERWIJS

De Taalunie heeft, binnen het project **Netwerk NVT Carib (2017-2020) het NVT Netwerk¹ opgezet en les- en toetsmaterialen opgeleverd, inclusief de bijbehorende implementatietrajecten en advisering.**

Op de volgende pagina staat een overzicht van geleverde/te leveren producten voor de ondersteuning van het NVT-onderwijs in Caribisch Nederland. Onder meer als gevolg van de COVID-pandemie zullen enkele producten nog in de komende maanden afgerond worden. Alle producten zijn tot stand gekomen in samenwerking met (externe) partners van de eilanden en werden/ worden, ondersteund door de netwerkleden, met de scholen geïmplementeerd.

DECEMBER

NIEUW ERASMUS+ PROGRAMMA KLAAR VOOR START IN 2021

In 2021 zal het nieuwe programma Erasmus+ 2021-2027 van start gaan. Erasmus+ is het EU-subsidieprogramma voor onderwijs, training, jeugd en sport. Het biedt leerlingen, studenten en onderwijsmedewerkers de kans om kennis en ervaring op te doen bij organisaties in Europa.

Ook instellingen op de eilanden van Caribisch Nederland kunnen subsidieaanvragen indienen. In **januari en februari 2021** zal Erasmus + online voorlichtingsbijeenkomsten organiseren.

U kunt op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen door in te schrijven voor de nieuwsbrief van het Nationaal Agentschap Erasmus+!

Meer informatie ► Erasmus

Erasmusplus.nl

OVERZICHT LES- EN TOETSMATERIAAL

Les- en toetsmaterialen voor het PO (Primair Onderwijs)

- Materiaal groep 1, 2: John en Joonie (digitaal)
- Materiaal groep 3, 4: Sam en Saar (digitaal)
- Boekjes 'Poes en Hond'
- Ontwikkeling 10 lesbrieven kinder- en jeugdboeken
- 'Atlas van het Nederlands' en kwartet spellen voor het po
- Toetstaken (totaal 155) en beoordelingsmodellen voor groep 5-8 (binnenkort beschikbaar)
- NVT-jongeren evaluatie

Materialen voor het VO (Voortgezet onderwijs)

- Lesbrieven Caribisch Nieuwbegrip vo (6 lesbrieven)
- Toetstaken (totaal 155) en beoordelingsmodellen voor jaar 1-6 van het vo (binnenkort beschikbaar)
- Aanvullende modules voor onderwijs aan Nederlandstalige vervolgoopleidingen (binnenkort beschikbaar)

¹ Zoals ook te lezen in de Whats'new editie van juli 2019, hebben de ministers van de vier landen Curaçao, Aruba, St. Maarten en Nederland (inclusief Caribisch Nederland) in februari 2019 een intentieverklaring ondertekend voor de oprichting van een Netwerk Nederlands als vreemde taal (NVT). Dit netwerk heeft als doel om door samenwerking en het delen van kennis, best practices en materialen, bij te dragen aan een goed onderwijsaanbod, voor een optimale taalontwikkeling van leerlingen.

Annemarie de Rooter en Frans van Hoek van het NA Erasmus+ Onderwijs & Training op bezoek bij MBO Bonaire in november 2019.

Vertegenwoordigers van de drie basisscholen op Aruba die de komende jaren een bijdrage ontvangen van Erasmus+.

Meer informatie via LinkedIn

BES(t) 4 KIDS

DECEMBER

VOORTGANG BES(T) 4 KIDS PROGRAMMA

Het programma BES(t) 4 kids wil voor alle kinderen in Caribisch Nederland goede, veilige en betaalbare kinderopvang aanbieden.

In 2020 is het volgende bereikt:

1. Op alle eilanden is een nieuwe Eilandverordening Kinderopvang in werking getreden, waarin kwaliteitseisen zijn opgenomen. Als kinderopvangorganisaties daaraan voldoen, kunnen zij van het openbaar lichaam een exploitatievergunning krijgen.
2. Kinderopvangorganisaties kunnen sinds juli 2020 gebruikmaken van een tijdelijke subsidieregeling, om de kwaliteit te verbeteren en de ouderbijdrage te verlagen.
3. Met de Inspectie van het Onderwijs zijn afspraken gemaakt over het toezicht op de kinderopvang en er is een toezichtkader ontwikkeld. De inspectie zal samenwerken met lokale inspecteurs van het openbaar lichaam. In 2020 is het toezichtkader ontwikkeld voor de kinderopvang in CN.
4. Het wetsvoorstel Kinderopvang CN is ter consultatie aan de stakeholders aangeboden. In het wetsvoorstel worden de kwaliteitseisen en financiering duurzaam geregeld. Ook bevat het wetsvoorstel wijzigingsvoorstellen in de **WPO BES**, om de aansluiting tussen de kinderopvang en het basisonderwijs te versterken.
5. Kinderopvangorganisaties worden ondersteund in het versterken van de kwaliteit. Bijvoorbeeld bij het opstellen van een pedagogisch beleidsplan. Ook zijn er Twinningprojecten gestart waarbij er een uitwisseling plaatsvindt met kinderopvangorganisaties in Europees Nederland om kennis en ervaringen te delen. Daarnaast worden pedagogisch medewerkers opgeleid in het MBO/CVQ. En er vinden train-the-trainer trajecten **Kaleidoscoop / High Scope** plaats. Onderwijspersoneel kan ook deelnemen aan deze trainingen.
6. Op ieder eiland is een Eilandelijk Pedagogisch Netwerk (EPN) gevormd, bestaande uit de kinderopvangorganisaties, het onderwijs en het openbaar lichaam. In het EPN worden afspraken gemaakt over de doorlopende ontwikkeling van kinderen.
7. Samen met de stakeholders zijn pilots inclusieve kinderopvang gestart, om te onderzoeken hoe kinderopvangorganisaties zorgkinderen zoveel mogelijk in de eigen organisatie kunnen opvangen en begeleiden.
8. De voorbereidingen zijn gestart voor de bouw van nieuwe huisvesting voor kinderopvangorganisaties.

DECEMBER

STERK TECHNIEK ONDERWIJS VOOR CN

De Scholengemeenschap Bonaire (SGB), de Gwendoline van Putten School (GvP) op Sint Eustatius en de Saba Comprehensive School (SCS) maken alle drie, onder penvoerderschap van de SGB, gebruik van de regeling “Sterk Techniek Onderwijs” (STO).

De hoofddoelstellingen van deze regeling zijn:

- **Leerlingen van groep 8 en de onderbouw van het voortgezet onderwijs enthousiast maken voor een opleiding in de techniek;**
- Het stimuleren van samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, om te komen tot efficiënter en relevanter techniekonderwijs.

Bij de SGB ligt de focus op het enthousiasmeren van onderbouw leerlingen van het vmbo-vakcollege voor techniek. Dit gebeurt onder andere door gastdocenten uit het bedrijfsleven in te zetten en specifieke techniekcursussen aan te bieden voor vakcollege docenten. De school werkt onder meer aan nieuwe en vernieuwde profielen van technische opleidingen en onderzoekt de haalbaarheid voor het aanbieden van een vakmanschapsroute techniek en een doorlopende leerlijn vmbo-mbo 2.

De in 2020 ingezette uitbreiding van GvP School's technische vleugel is momenteel bijna af. Het interieur zal worden ingericht conform onder meer de richtlijnen van het **CVQ onderwijs**.

De STO regeling zal de school naar verwachting in staat stellen een lasprogramma op te starten, dat als doel heeft om leerlingen voor te bereiden op werk binnen verschillende lokale bouwprojecten. De school heeft in het afgelopen jaar verder een gekwalificeerde docent aangetrokken op het gebied van elektrische installaties, metaalwerk, lassen en technisch tekenen.

De SCS concentreert zich op uitbreiding van de keuzemogelijkheden voor technische beroepskeuze na klas 3, professionalisering van de techniekdocenten en het goed positioneren van techniekonderwijs in relatie tot de Sabaanse samenleving. De school zet zich in voor het aanbieden van internationale stages en uitwisselingen voor leerlingen en docenten.

De vernieuwing van verouderde inventaris en faciliteiten voor de technieklokalen vormt tenslotte voor ieder van de drie scholen ook onderdeel van de plannen.

